

Działalność kontrolna

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie działalnością obejmuje obszar województwa lubelskiego, tj. 20 powiatów ziemskich oraz 4 powiaty grodzkie. Łącznie nadzorem objętych jest 213 gmin.

Zadania kontrolne realizowane są przez Wydział Inspekcji WIOŚ w Lublinie i Działy Inspekcji w Delegaturach: Białej Podlaskiej, Chełmie i Zamościu.

Do planowania działalności kontrolnej WIOŚ wzięto pod uwagę zaakceptowane przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska „Wytyczne do planowania działalności organów Inspekcji Ochrony Środowiska w 2013 r.”

Według wytycznych GIOŚ za najważniejsze zadania do realizacji w 2013 r. uznano m.in. kontrole w zakresie:

- wypełniania wymogów ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymienionych w Traktacie Akcesyjnym,
- realizacji obowiązków wynikających z przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*,
- nielegalnej działalności związanej z recyklingiem pojazdów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów, w szczególności odpadów z listy zielonej, kontroli prawidłowości przetwarzania odpadów niebezpiecznych przywiezionych do Polski spoza UE,

Uwzględniając powyższe uwarunkowania oraz wszystkie obowiązki zawarte w przepisach prawa, do realizacji w roku 2013 ustalono następujące cele kontrolne:

Lp.	NAZWA CELU
1	Nadzór nad wypełnianiem wymogów ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymienionych w Traktacie Akcesyjnym.
2	Sprawdzenie realizacji przez gminy zadań dotyczących zamykania składowisk odpadów komunalnych, zgodnie z wytycznymi określonymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami 2014 r.
3	Sprawdzenie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony powietrza przez prowadzących instalacje energetycznego spalania paliw określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji.
4	Poprawa jakości danych dostarczanych przez prowadzących instalację w ramach Krajowego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń.
5	Sprawdzenie zawartości siarki w ciężkim oleju opałowym stosowanym w instalacjach energetycznego spalania paliw oraz oleju do silników statków żeglugi śródlądowej.
6	Kontrola podmiotów wprowadzających ścieki do wód lub do ziemi pod kątem sprawdzenia przestrzegania prawa i decyzji administracyjnych.
7	Sprawdzenie przestrzegania przepisów przez podmioty używające czynników chłodniczych oraz dokonujące obrotu nimi pod kątem zastępowania SZWO czynnikami z grupy F-gazów.
8	Ocena przestrzegania wymagań wynikających z ustawy o bateriach i akumulatorach przez podmioty prowadzące działalność w zakresie wytwarzania, zbierania i przetwarzania zużytych baterii i zużytych akumulatorów.
9	Ocena wypełniania wymogów w zakresie postępowania z odpadami w tym z odpadami niebezpiecznymi.
10	Eliminowanie nielegalnej działalności w zakresie recyklingu pojazdów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
11	Sprawdzenie prawidłowości realizacji międzynarodowego przemieszczania odpadów z listy zielonej, w szczególności klasyfikacji przemieszczanych odpadów.

12	Sprawdzenie prawidłowości funkcjonowania instalacji przetwarzających i magazynujących odpady, do których są lub mają być przywożone, w szczególności odpady niebezpieczne z krajów spoza UE.
13	Sprawdzenie przestrzegania wymogów ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego.
14	Sprawdzenie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony powietrza przez prowadzących instalacje technologiczne.
15	Ocena realizacji obowiązków przez prowadzących instalacje w zakresie ochrony przed ponadnormatywnym poziomem hałasu oraz przed elektromagnetycznym promieniowaniem niejonizującym.
16	Spełnienie przez wyroby zasadniczych wymagań – Nadzór Rynku.
17	Sprawdzenie wypełniania wymogów ochrony środowiska w zakresie ochrony zasobów wód podziemnych.
18	Realizacja obowiązków wynikających z przeciwdziałania poważnym awariom w zakładach, w tym o dużym ryzyku (ZDR) i o zwiększonym ryzyku (ZZR) oraz bazach i stacjach paliw.
19	Nadzór nad postępowaniem z substancjami niebezpiecznymi.
20	Przestrzeganie wymagań ochrony środowiska przez podmioty ubiegające się o wydanie stosownych zaświadczeń lub informacji.

WIOŚ prowadził kontrole z wyjazdem w teren planowe i pozaplanowe oraz w oparciu o dokumenty.

Kontrole planowe z wyjazdem w teren

W planie kontroli na 2013 r. zaplanowano ogółem wykonanie **670** kontroli w terenie. Wszystkie kontrole zostały wykonane, w tym **57** kontroli przeprowadzono z pomiarami. W trakcie **313** kontroli stwierdzono naruszenie wymagań ochrony środowiska.

Kontrole pozaplanowe z wyjazdem w teren

W 2013 r. wykonano ogółem **246** kontroli pozaplanowych w terenie, w tym kontrole interwencyjne. W trakcie **56** kontroli przeprowadzono pomiary. Podczas **104** kontroli stwierdzono naruszenia wymagań ochrony środowiska.

Kontrole w oparciu o dokumenty

Kontrole te związane były między innymi z analizą przekazywanych przez podmioty:

- wyników badań automonitoringowych w zakresie emisji (ścieków, zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, itp.),
- wyników pomiarów pól elektromagnetycznych,
- dokumentów w celu wydania zaświadczeń i opinii,
- sprawozdań dot. odpadów i PRTR.

W 2013 r. przeprowadzono **1266** kontroli w oparciu o dokumenty.

W ich wyniku stwierdzono 102 naruszenia wymagań ochrony środowiska. W ramach działań pokontrolnych wydano 24 decyzje dotyczące naliczenia kary oraz podjęto inne działania zobowiązujące do usunięcia stwierdzonych naruszeń.

Działalność pokontrolna

W ramach działań pokontrolnych wojewódzki inspektor ochrony środowiska:

- wydał 356 zarządzeń pokontrolnych,
- wymierzył 49 mandatów karnych,

- wydał 68 decyzji wymierzających administracyjne kary pieniężne za okres trwania naruszenia,
- wydał 12 decyzji zmniejszających karę do zera w związku z terminowym zrealizowaniem przedsięwzięć, które zapewniły usunięcie przyczyn ponoszenia kar,
- wydał 2 decyzje w związku z nieterminowym zrealizowaniem przedsięwzięć proekologicznych,
- wydał 14 decyzji odraczających termin płatności administracyjnej kary pieniężnej,
- wydał 1 decyzję odmawiającą rozłożenia administracyjnej kary pieniężnej na raty,
- wydał 3 decyzje o kosztach wykonanych badań i pomiarów.

W 2013 r. realizowano cykl kontrolny „Przestrzeganie przez gminy przepisów znowelizowanej ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 r., poz. 391 z późn. zm.)”

W ramach tego cyklu, WIOŚ w Lublinie kontrolą objął 30 z 213 gmin, co stanowi 14,1 % wszystkich gmin, w tym:

- 7 gmin miejskich,
- 6 gmin miejsko – wiejskich,
- 17 gmin wiejskich.

Wszystkie skontrolowane gminy uchwaliły regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach, dostosowane do przepisów znowelizowanej ustawy oraz podjęły uchwały obowiązkowe. Ponadto 9 gmin podjęło uchwały fakultatywne.

Obowiązki wynikające ze znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach realizowane były następująco:

- wszystkie kontrolowane gminy przeprowadziły w terminie do 1 lipca 2013 r. przetargi na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości,
- 26 gmin (z 30 gmin) utworzyło punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- 11 gmin nie osiągnęło w 2012 r. określonego na 10 % poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła,
- z 23 gmin nie odbierano odpadów budowlanych i rozbiórkowych, w 7 gminach poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych w 2012 r. wyniósł 100 %,
- 11 gmin nie osiągnęło wymaganego 75 % poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2012 r.,
- wszystkie „Sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za 2012 rok” wpłynęły do WIOŚ w terminie,
- gminy otrzymywały sprawozdania kwartalne z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi i nie wszystkie dokonywały ich weryfikacji. Za nieterminowe przekazanie sprawozdania 2 gminy nałożyły na przedsiębiorcę karę pieniężną,
- zdecydowana większość gmin zamieściła na stronach internetowych urzędów informacje wymagane ustawą,
- wszystkie skontrolowane gminy przeprowadziły kampanie informacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi oraz na temat praw i obowiązków właścicieli nieruchomości określonych w uchwałach,
- wszystkie gminy prowadzą od 1 stycznia 2012 r. rejestry działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych,
- 2 gminy nie zapewniły odbioru wszystkich rodzajów odpadów komunalnych z terenu nieruchomości,

- w 1 gminie stwierdzono rozbieżności dotyczące określenia rodzaju odbieranych odpadów oraz w 1 rozbieżności w określeniu częstotliwości odbioru pozostałych odpadów zbieranych selektywnie pomiędzy zapisami uchwały określającej szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług, a harmonogramem odbioru odpadów.

W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości we wdrażaniu znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach przez gminy, wydano 17 zarządzeń pokontrolnych oraz wystosowano 2 wystąpienia do burmistrzów i 3 wystąpienia do wójtów.

Zarządzenia pokontrolne i wystąpienia dotyczyły między innymi:

- zaktualizowania wzoru deklaracji o zapis dotyczący warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- podjęcia działań zmierzających do zapewnienia wymaganego w 2013 r. poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia frakcji: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła oraz do zapewnienia wymaganego w 2013 r. poziomu ograniczenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania,
- podjęcia działań w kierunku zapewnienia odbioru wszystkich odpadów komunalnych, w tym odpadów zebranych selektywnie, odpadów wielkogabarytowych oraz biodegradowalnych,
- podjęcia działań w kierunku wyeliminowania rozbieżności w określeniu częstotliwości odbioru pozostałych odpadów zbieranych selektywnie pomiędzy zapisami uchwały określającej szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług, a harmonogramem odbioru odpadów,
- urządzenia Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK),
- przekazywania odpadów do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK).

Ponadto w ramach cyklu kontrolnego przeprowadzono kontrolę 7 regionalnych instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, w tym:

- 5 instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych i wydzielenia ze zmieszanych odpadów komunalnych frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku,
- 2 instalacji do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych.

W 2 kontrolach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- zmieszane odpady komunalne kierowane były na tymczasową linię sortowniczą lub na składowisko odpadów, czyli do instalacji nie będących zastępczymi dla instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (MBP) dla regionu Biała Podlaska, będącej w trakcie budowy, co jest niezgodne z zapisami uchwały Sejmiku Województwa Lubelskiego w sprawie wykonania wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
- brak spójności informacji zawartych w „ewidencji odpadów” i zbiorczym zestawieniu danych.

W związku z powyższym wydano zarządzenia pokontrolne oraz wystosowano pismo do Marszałka Województwa Lubelskiego.